

Stap voor stap aan de slag met je PAB

Brochure voor budgethouders met een
Persoonlijke-Assistentiebudget (minderjarigen)

in kijkexemplaar ©absoluut VZW

Colofon

Publicatiedatum

Januari 2024

Redactie

Catharina Larsen

Lien Van de Wiel

Thijs Callens

Absoluut vzw

Arthur Goemaerelei 66, 2018 Antwerpen

03 259 08 85

info@absoluutvzw.be

www.absoluutvzw.be

Je vindt ons in heel Vlaanderen !

bijstandsorganisatie

maatschappelijke zetel

Arthur Goemaerelei 66, 2018 Antwerpen

ondernemingsnr. 0852.080.167, RPR Antwerpen afdeling Antwerpen

administratief centrum: Spinnerijstraat 107, 8500 Kortrijk.

Overzicht

Inleiding

Aan de slag met deze brochure
Wat is een Persoonlijke Assistentiebudget?

p. 4

Absoluut vzw

Wie zijn we en wat doen we?

p. 6

Opstart PAB

Stappenplan van de terbeschikkingstelling tot de ontvangst van het terugvorderbaar voorschot

p. 11

Waarvoor kan je het PAB gebruiken?

Ondersteuning voor je kind
Ouders/gezin ontlasten

p. 15

Welke contracten zijn mogelijk?

Persoonlijke assistentie
Dienstencheques
Wijk-werken
Zelfstandige tuinman of ramenwasser
Gezinszorg
Vervoersdienst
Vergunde zorgaanbieder (VZA)
Multifunctioneel Centrum (MFC)
Geregistreerd ouderinitiatief
Geregistreerd groenezorginitiatief

p. 25

Wat moet er juist in een contract staan?

p. 39

Hoe ga je concreet aan de slag?

Puzzel leggen
Overeenkomst registreren bij het VAPH
Kosten indienen bij het VAPH: theorie
Kosten indienen bij het VAPH: praktijk
Vrij besteedbaar deel
Overzicht bewaken

p. 41

Waarvoor dient het PAB niet?

p. 40

Specifieke situaties

PAB en MFC: Inkopen versus combineren
Ouders als assistent
Mijn kind wordt 18, wat nu?
VIA-middelen

p. 46

Terminologielijst

Bestedingsplan
Bijstandsorganisatie
Coach
Interimkantoor
...

p. 50

Inleiding

Aan de slag met deze brochure

Deze brochure is zorgvuldig samengesteld om je te begeleiden bij het succesvol opstarten en het optimaal benutten van je Persoonlijke-Assistentiebudget (PAB). Dit is een **interactieve brochure**; hij zit vol met aanklikbare links en pagina's. Die herken je aan de **groene vetgedrukte tekst**. Je hoeft de brochure niet van begin tot einde te lezen, haal eruit wat voor jou relevant is. Klik op de informatie die jij denkt nodig te hebben, en je springt meteen naar het juiste deel van deze brochure.

Hoe navigeren?

vorig hoofdstuk

volgend hoofdstuk

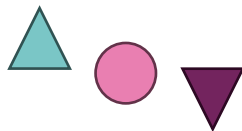
terug naar overzicht

We horen graag jouw mening over deze nieuwe brochure.

Klik hier en vul het **evaluatieformulier** in.

Zo help je ons om te blijven verbeteren. Bedankt!

Wat is een Persoonlijke-Assistentiebudget?

Het Persoonlijke-Assistentiebudget (PAB) is een budget dat je kunt gebruiken om de zorg en ondersteuning voor je kind met een handicap te organiseren en te betalen. Dit vraag je aan via het agentschap **Opgroeien**. Het **Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap** (VAPH) volgt het PAB op na de terbeschikkingstelling.

Het PAB is een financiële hulp om personen te vergoeden die je bijstaan in huishoudelijk werk, lichaamsverzorging, dagbesteding, vrije tijd en verplaatsingen. Kortom, het is een middel om ondersteuning te organiseren zodat jij en je kind kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Het bedrag van je PAB hangt af van de behoefte aan assistentie van je kind en het wordt jaarlijks aan de index aangepast. De geïndexeerde bedragen vind je **hier**. Verder zijn er **richtlijnen** die je moet respecteren bij het besteden van het budget en je moet de gemaakte kosten ook bewijzen.

inrijkeexemplaar ©absoluut vzw

Absoluut vzw

Wie zijn we en wat doen we?

Absoluut vzw is een bijstandsorganisatie die personen met een handicap ondersteunt bij de opstart en het beheer van hun Persoonlijke-Assistentiebudget (PAB), of Persoonsvolgend budget (PVB) in het geval van meerderjarigen. Over heel Vlaanderen zijn er regionale coaches actief die budgethouders met raad en daad bijstaan bij de organisatie van hun ondersteuning en bij de administratie die daarbij komt kijken. Ook via onze infolijn verstrekken we dagelijks informatie per mail en per telefoon over bestedingsregels en voorwaarden van het PAB, het opstellen van overeenkomsten, ondersteuning op maat, diensten en tarieven, beleid, enz.

Informeren

Correctie, up-to-date en transparante informatie op jouw maat in eenvoudige taal

Ondersteunen

Advies over het ondersteuningsaanbod, de bestedingsregels en verantwoording van het budget.

Onderhandelen

We behartigen de belangen van budgethouders met respect voor de verwachtingen en zorgaanbieders.

Samenwerken

In dialoog met alle zorgaanbieders en diensten zoeken we een gepaste ondersteuning.

Ontzorgen

Indien nodig bieden we hulp aan de budgethouder bij het administratieve luik van het budget.

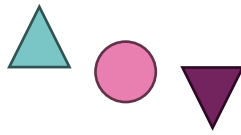
Beleidsbeïnvloeding

We denken mee na over de uitvoering van de Persoonsvolgende Financiering aan de beleidstafel.

Vragen of opmerkingen? Aarzel dan niet om ons te contacteren!

☎ 03 259 08 85 | ✉ info@absoluutvzw.be

Arthur Goemaerelei 66, 2018 Antwerpen (hoofdzetel)

Infolijn

Annelies en Nephtalie zijn onze infolijnmedewerkers. Ze staan elke werkdag paraat om al je vragen te beantwoorden. Dit doen ze zowel telefonisch als per mail. Je kunt bij hen terecht voor meer informatie over bestedingsregels en voorwaarden van het PAB, het opstellen van overeenkomsten, ondersteuning op maat, diensten en tarieven, beleid, enz.

Onze infolijn werkt met een registratiesysteem zodat al je vragen worden genoteerd en elke dienstverlener van absoluut vzw je dossier kan opvolgen. Als je belt naar onze infolijn, zal je merken dat we jouw vraag snel kunnen inschatten.

We hebben een reeks **brochures en flyers** ter beschikking voor onze leden. Deze vind je op onze website of kun je aanvragen bij onze infolijn of je coach. Verder organiseren wij regelmatig **infomomenten**, zowel online als fysiek over uiteenlopende onderwerpen.

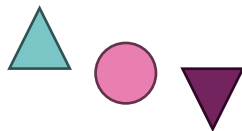

Wij zijn bereikbaar op het nummer **03 259 08 85**

- Van maandag tot donderdag van 9u00 tot 12u30 en van 13u00 tot 16u30
- En op vrijdag van 9u00 tot 12u30

Opstarttraject

We bieden opstartgesprekken aan die online, op ons kantoor, bij jou thuis of tijdens een van onze collectieve opstartmomenten kunnen plaatsvinden. In overleg met onze infolijn en het opstartteam stellen we een opstarttraject op maat op. Ons hoofddoel is een soepele opstarten van het PAB te realiseren, afgestemd op de specifieke behoeften van jouw kind en het versterken van jouw draagkracht als ouder/netwerk.

Wat kun je verwachten van het opstarttraject?

- De terbeschikkingstellingsbrief en ondersteuningsvraag bekijken;
- De gewenste ondersteuning en frequentie bepalen;
- Een concreet bestedingsplan (inclusief kostenplaatje) opstellen;
- Geschikte personen of diensten zoeken;
- Hulp bij contractafsluiting;
- Hulp bij keuzes en organisatie van ondersteuning;
- Hulp bij invullen van startformulieren en
- Uitleg van kostenstaten.

Zodra het opstarttraject is afgerond, ben je in principe vrij om zelfstandig het budget te beheren, eventueel in samenwerking met je netwerk. Heb je na het opstarttraject behoefte aan extra begeleiding? Dan staan onze ervaren coaches tot je beschikking.

Start gratis op!

Als startende budgethouder heb je misschien recht op een gratis opstarttraject.

Dan ben je het lopende kalenderjaar gratis lid bij absoluut vzw. Je opstarttraject loopt tot je weet wat het PAB inhoudt, een bestedingsplan hebt, minimum een eerste contract hebt en kennis hebt van de PAB-administratie.

[Lees hier het verhaal van Ann die in ons gratis opstarttraject stapte](#)

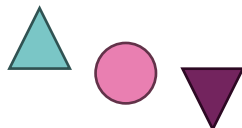
Collectief opstartmoment

Wij organiseren regelmatig groepsessies voor PAB-gebruikers door heel Vlaanderen. Tijdens deze tweedelige vorming leer je alles wat je tijdens individuele coaching zou leren. Bovendien bieden deze collectieve opstartmomenten een unieke kans om andere budgethouders te ontmoeten, ervaringen te delen en van elkaar te leren. Een surplus dus!

Een ervaren coach begeleidt de sessies, waarbij je eerst informatie krijgt en vervolgens vragen kunt stellen. Er is steeds voldoende ruimte voor individuele begeleiding. Naast de sessies kun je onze **infolijn** raadplegen voor extra begeleiding en bieden we **infomomenten** voor verdere ondersteuning.

[Lees hier het verslag van ons collectief opstartmoment in Turnhout](#)

Gesprek(ken) met opstartcoach

Kies je voor kantoorbezoeken, huisbezoeken of videogesprekken, dan krijg je individuele begeleiding van een opstartcoach. Tijdens het eerste gesprek verkennen we samen hoe je met het PAB aan de slag kunt.

Coaching

Wil je een beroep doen op een van onze coaches? Dan kan je een contract voor intensieve bijstand afsluiten en dit betalen met behulp van je PAB.

Onze coaches zijn verspreid over heel Vlaanderen en hebben nauwe relaties met zorgaanbieders en dienstverleners in hun regio. Hierdoor kunnen ze gemakkelijk overleggen, samenwerken en zelfs onderhandelen indien nodig. Ze ondersteunen je ook bij het beheren van de administratieve aspecten die bij het PAB komen kijken.

We begrijpen dat elke handicap uniek is en dat iedere persoon anders is. Onze coaches nemen de uniciteit als uitgangspunt en passen zich aan jouw tempo en behoeften aan.

Coaching: praktisch

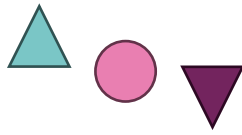
Bij individuele coaching moet je rekening houden met de volgende kosten:

- Lidmaatschap bij absoluut vzw: € 50 per jaar
- Huisbezoeken, kantoorbezoeken of online gesprekken: € 78,50 euro per uur
- Administratieve taken voor of na je individuele afspraak (kosten indienen, onderhandelen met organisaties): € 78,50 euro per uur
- Reistijd (bij huisbezoeken): € 78,50 euro per uur
- Kilometervergoeding (bij huisbezoeken): wordt berekend aan de wettelijke kilometervergoeding en vanuit een van onze vaste kantoren

Je kunt al deze kosten met het PAB betalen.

[Klik hier voor meer informatie over het lidmaatschap bij absoluut](#)

Beleidsbeïnvloeding

Wij zijn jouw stem in het beleid. We vertegenwoordigen meer dan 3 500 leden en proberen vanuit de praktijk de belangen van elk van hen in beleid te verdedigen. Dit doen we zowel in individuele dossiers als in dossiers over het grotere geheel.

Hoe meer leden we mogen verwelkomen, hoe meer we ook de belangen van budgethouders kunnen vertegenwoordigen en verdedigen in het beleid. Als bijstandsorganisatie hebben wij persoonlijk contact met het kabinet van de minister van Welzijn en kunnen we echt een verschil maken. We zijn ook actief in beleidsgroepen van het VAPH.

Word en blijf lid van absoluut vzw en laat zo ook jouw stem horen in de politiek!

inrijke exemplaar ©absoluut vzw

Opstart PAB

In dit hoofdstuk leggen we de stappen uit die je moet doorlopen om op te starten met het PAB, vanaf de ontvangst van de terbeschikkingstellingsbrief tot de ontvangst van het terugvorderbaar voorschot. Op het einde van het hoofdstuk vind je een handige **checklist**.

De terbeschikkingstelling

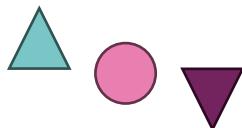

Een Persoonlijke-Assistentiebudget (PAB) wordt toegekend door de intersectorale toegangspoort **Opgroeien**, een agentschap van de Vlaamse overheid. Zij sturen je een brief met de toekenningsdatum en de budgethoogte. Het agentschap Opgroeien verwittigt het **Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)** om je budget te activeren. Het VAPH zal vervolgens alle opstartdocumenten naar je verzenden.

Na de terbeschikkingstelling heb je 4 maanden om daadwerkelijk op te starten. Dit betekent dat je minstens één overeenkomst moet hebben afgesloten, bijvoorbeeld met een assistent, dienst, zorgaanbieder of bijstandsorganisatie.

Zorg ervoor dat je volledig op de hoogte bent van alle opties van het PAB en de administratieve verplichtingen. Een goede start met de juiste informatie is van groot belang.

Als je voor de eerste keer een budget krijgt toegekend, heb je recht op een **gratis opstarttraject**. Dit omvat gratis lidmaatschap bij een bijstandsorganisatie en gratis ondersteuning bij de opstart van je budget. Maak hier zeker gebruik van!

Is het mogelijk om de opstart uit te stellen?

Dit kan alleen in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij het overlijden van een gezinslid waarop de persoon met een handicap steunt, of een ziekenhuisopname van de persoon met een handicap tijdens de opstartperiode.

Te laat beginnen met de opstart of het niet tijdig vinden van assistentie zijn geen geldige redenen voor uitstel.

Wat als ik niet opstart binnen de 4 maanden?

Ongeveer een maand voor de vervaldatum ontvang je een herinneringsbrief van het VAPH. Als je zonder geldige reden niet binnen de 4 maanden opstart, vervalt je PAB.

Sluit een contract af

Om het PAB te activeren, sluit je een contract af en bezorg je dit aan het VAPH. Dit moet binnen de 4 maanden gebeuren. Zodra het VAPH jouw contract heeft ontvangen, kan je aan de slag met het PAB.

Let op: het contract in het kader van ons gratis opstarttraject is geen geldig opstartcontract.

Meer weten over welke contracten je kunt afsluiten? Klik hier en ga naar **Welke contracten zijn mogelijk?**

Open een PAB-zichtrekening

Nadat je je eerste contract hebt afgesloten, open je een nieuwe zichtrekening bij de bank. Dit wordt de budgetrekening. De rekening kan op naam staan van je (minderjarig) kind, een van de ouders, de voogd of de (voorlopige) bewindvoerder.

Het VAPH zal een deel van het budget storten op deze rekening. Gebruik deze rekening enkel voor PAB-gerelateerde kosten en niet voor privékosten.

Dit is een inrijkeexemplaar. Ben je benieuwd naar de complete brochure Stap voor stap aan de slag me je PAB? Deze is exclusief beschikbaar voor leden van absoluut vzw. Vraag jouw exemplaar aan bij onze infolijn via e-mail naar info@absoluutvzw.be of bel ons op het nummer 03 259 08 85.

inrijkeexemplaar ©absoluut vzw